

EL LLENGUATGE

Faltar al respecte

Levat del cas especial en què *mancar* té el mateix valor que *faltar* —en una frase com és ara *Han mancat el cop*—, no sembla que els verbs *mancar* i *faltar*, tan sovint equivalents i intercanviables, puguin ésser usats com a verbs transitius, és a dir, acompanyats d'un complement directe. Per això, frases com «Va mancar el seu deure» o «Va faltar el respecte als seus companys», que s'escriuen sovint, han d'ésser considerades incorrectes. Hi ha dos fets que indueixen a aquestes incorreccions gràfiques: l'homonímia usual entre l'article definit *el* i la forma contracta *al*, i el fet que la segona de les frases indicades pot aparèixer com una oració anàloga a *Va dedicar el llibre al seu amic*, és a dir, formada per un verb, un complement directe i un d'indirecte.

En el seu ús més freqüent, en frases com *Em manca la seva companyia* o *Et falta una mica de pràctica*, el complement d'aquests verbs és un complement indirecte o datiu (generalment de designació personal) i el terme format per un grup nominal, que sol designar una cosa, no és cap complement sinó el subjecte del verb. Ho veuríem encara més clar en un exemple com *Li falten coneixements*, en què el pronom de tercera persona, *li*, no pot ésser sinó un datiu, i en què el verb revesteix la forma del plural perquè concorda amb *coneixements*,

mot que és, doncs, el subjecte de l'oració. Però tant *mancar* com *faltar* es poden usar significativament «der actes contraris a la dignitat, el deure, etc.», cas en què el subjecte és normal que sigui de designació personal (la persona que comet aquests actes) i en què duen un complement d'objecte introduït per la preposició *a*. Tenim, aleshores, frases com *Mancar a la paraula donada*, *Mancar al deure*, *Faltar al respecte*, etc., en què, com hem dit, quan aquest complement és un grup nominal del masculí introduït per l'article definit es produeix la contracció entre aquest element i la preposició. Notem que sovint, aquests verbs, amb aquest significat, s'usen amb valor absolut, cas en què solen comportar un complement datiu: *No manquels als pares*, *No li faltis* (i no «No el faltis»).

Són possibles, és clar, frases com *Mancar la consideració* o *Faltar el respecte*, amb els grups nominals que hi intervenen com a subjecte. Però cal entendre que si diem *Aquí falta el respecte* degut indiquem la inexistència d'aquesta qualitat.

Albert Jané